

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган сумын Булган 2-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/201/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Ховд хот

2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 99047408 Цахим хаяг:
boldbaatarkhu@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 99013699 Цахим
хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn

Аудитор: Ц.Аззаяа

Утас:99125777 Цахим хаяг: azzayats@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.01.30 № 1/04
танай 2024.01.22-ны № 04 -Т

БУЛГАН СУМЫН БУЛГАН 2-Р
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.ОЮУНДЭЛГЭР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган сумын Булган 2-р цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган сумын Булган 2-р цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Булган сумын Булган 2-р цэцэрлэг нь гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр индекс I түвшинд үнэлэгдэж 23.7 сая төгрөгөөр шагнагдаж уг урамшууллаас 8.3 сая төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, 15.4 сая төгрөгийг БШУС-ын А/500 дугаар тушаалын дагуу албан хаагчдыг урамшуулахад зарцуулжээ.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Булган сумын Булган 2-р цэцэрлэг нь тайлант онд 26 зорилтын хүрээнд 95 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, 90 хувийн биелэлттэй дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>52,151,094.8</u>	<u>172,217,219.0</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	16,147,221.8	124,018,958.2
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	16,147,221.8	124,018,958.2
3121	Төгрөг	16,147,221.8	124,018,958.2
31211	Төрийн сангийн харилцах	16,147,221.8	124,018,958.2
33	АВЛАГА	-	2,841,250.7
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	2,841,250.7
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	36,003,873.0	45,357,010.0
354	Хангамжийн материал	36,003,873.0	45,357,010.0
35420	Аж ахуйн материал	25,617,873.0	35,261,010.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,586,000.0	4,296,000.0
35470	Бусад хангамжийн материал	5,800,000.0	5,800,000.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,309,410,559.1</u>	<u>1,312,453,919.4</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,309,410,559.1	1,312,453,919.4
392	Биет хөрөнгө	1,299,212,559.1	1,302,354,919.4
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,370,934,325.0	1,388,934,325.0
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(114,522,304.8)	(137,426,765.8)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	47,405,990.0	62,972,790.0
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,501,490.0)	(36,351,573.3)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,898,954.0	42,898,954.0
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,002,915.1)	(18,672,810.6)
393	Биет бус хөрөнгө	10,198,000.0	10,099,000.0
39301	Программ хангамж	1,375,000.0	1,375,000.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,177,000.0)	(1,276,000.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10,000,000.0	10,000,000.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,361,561,653.9</u>	<u>1,484,671,138.3</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,361,561,653.9</u>	<u>1,484,671,138.3</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,361,561,653.9	1,484,671,138.3
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,361,561,653.9	1,484,671,138.3
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,361,561,653.9	1,361,561,653.9
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	123,109,484.4
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,361,561,653.9</u>	<u>1,484,671,138.3</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	478,178,768.2	737,673,037.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,103,500.0	29,616,937.0

120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	29,616,937.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	29,616,937.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	273,500.0	29,616,937.0
122	Тусламжийн орлого	4,830,000.0	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	4,830,000.0	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	473,075,268.2	45,075,600.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	430,204,900.0	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	430,204,900.0	662,980,500.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	1,050,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,050,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,870,368.2	44,025,600.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,870,368.2	44,025,600.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	488,290,595.4	614,563,552.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	488,290,595.4	614,563,552.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	482,990,895.4	599,136,552.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	317,976,091.3	393,165,333.1
210101	Үндсэн цалин	317,976,091.3	393,165,333.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,485,169.7	47,886,364.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,845,981.7	31,025,860.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,159,797.5	3,650,101.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,527,837.6	2,920,081.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	631,958.9	730,020.2
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,319,594.0	9,560,302.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,648,820.0	43,325,400.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,504,000.0	6,545,600.0
210302	Түлш, халаалт	21,144,820.0	36,779,800.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,199,660.0	16,065,025.0
210401	Бичиг хэрэг	8,120,500.0	11,736,750.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,810,160.0	3,733,275.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	269,000.0	595,000.0
2105	Нормативт зардал	49,936,048.0	61,493,790.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	655,000.0	-
210502	Хоол, хүнс	49,281,048.0	61,493,790.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	693,000.0	590,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	693,000.0	590,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,052,106.4	36,610,639.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,884,000.0	5,387,200.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,670,000.0	700,000.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	30,498,106.4	30,523,439.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,299,700.0	15,427,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,299,700.0	15,427,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,299,700.0	15,427,000.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(9,189,913.4)	123,109,484.4

5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(9,189,913.4)	123,109,484.4
---	-------------------------	----------------------	----------------------

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C07	Тайлант үеийн үр дүн	1,404,119,605.0	1,404,119,605.0
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,361,561,653.9	1,361,561,653.9
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,361,561,653.9	1,361,561,653.9
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,361,561,653.9	1,361,561,653.9
D08	Тайлант үеийн үр дүн	123,109,484.4	123,109,484.4
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,484,671,138.3	1,484,671,138.3

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	474,080,527.2	708,056,100.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	474,080,527.2	708,056,100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	430,204,900.0	662,980,500.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	1,050,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	44,025,600.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	42,870,368.2	44,025,600.0
1330	Төсвийн захирагчдаас	180,000.0	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	180,000.0	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	825,259.0	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	825,259.0	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	457,933,305.4	600,184,363.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	457,933,305.4	600,184,363.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	452,550,260.3	584,757,363.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	316,708,908.3	348,612,718.5
210101	Үндсэн цалин	316,708,908.3	348,612,718.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,660,369.2	95,280,230.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,660,369.2	85,312,392.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	9,967,838.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	26,368,820.0	43,448,400.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,504,000.0	6,545,600.0
210302	Түлш, халаалт	19,864,820.0	36,902,800.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,851,460.0	19,381,225.0
210401	Бичиг хэрэг	3,041,300.0	15,165,950.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,810,160.0	3,320,275.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	895,000.0

2105	Нормативт зардал	49,281,048.0	62,543,790.0
210502	Хоол, хүнс	49,281,048.0	61,493,790.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,050,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	-	2,050,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	-	2,050,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	962,000.0	290,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	962,000.0	290,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,801,000.0	13,151,000.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,548,700.0	13,151,000.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,252,300.0	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,299,700.0	15,427,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,299,700.0	15,427,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,299,700.0	15,427,000.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	16,147,221.8	107,871,736.5
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	16,147,221.8	107,871,736.5
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	16,147,221.8
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	16,147,221.8	124,018,958.2

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	724,203,321.7	600,184,363.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	485,941,600.0	384,298,048.5
210101	Үндсэн цалин	334,717,500.0	266,833,442.3
210102	Нэмэгдэл	131,498,500.0	89,068,935.6
210104	Урамшуулал	19,725,600.0	28,395,670.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,742,521.7	59,594,900.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,304,900.0	40,524,900.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,859,700.0	4,767,900.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,887,621.7	3,813,700.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	971,500.0	953,100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,718,800.0	9,535,300.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,065,600.0	43,066,100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,265,600.0	5,198,500.0
210302	Түлш, халаалт	37,400,000.0	37,617,600.0
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000.0	250,000.0
2105	Нормативт зардал	82,431,500.0	61,493,790.0
210502	Хоол, хүнс	82,431,500.0	61,493,790.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	960,000.0	960,000.0
210604	Урсгал засвар	960,000.0	960,000.0

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,186,700.0	1,186,700.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,448,400.0	34,157,825.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,888,300.0	30,597,725.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,560,100.0	3,560,100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,427,000.0	15,427,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,427,000.0	15,427,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	15,427,000.0	15,427,000.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	724,203,321.7	708,056,100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	680,177,721.7	662,980,500.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	44,025,600.0	44,025,600.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	44,025,600.0	44,025,600.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	1,050,000.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,050,000.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	16,147,221.8
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	124,018,958.2
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.0	1.0
610001	Төсвийн байгууллага	1.0	1.0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	25.0	25.0
620001	Удирдах ажилтан	1.0	1.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	22.0	22.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.0	2.0
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	1.0	1.0
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	1.0	1.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Тайлант онд нэмэлт дансаар санхүүжилт аваагүй байна.

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 65,002.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 60,706.5 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Аудитаар нийт 60,706.5 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

- Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын 42,706.5 мянган төгрөгийн 6 ажил гүйлгээг мэдээлээгүй байсныг shilendans.gov.mn сайтад нөхөж мэдээлүүлээ.
- Тайлант онд сумын ОНХС-ийн санхүүжилтээр цэцэрлэгийн барилгын дээврийн засварын ажлыг 18,000.0 мянган төгрөгөөр хийгдсэнийг капиталжуулан бүртгүүлсэн.

Залруулагдаагүй 1 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

Аудитаар 1 зөрчил² илэрснээс, 4,296.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Бараа материалын данстай холбоотой асуудал**

Илрүүлэлт:

Тухайн байгууллага нь дулаан халаалтын нэгдсэн системд холбогдсон, оны эцэст бараа материалын үлдэгдэлд 4296.0 мянган төгрөгийн 27.4 тонн нүүрсний нөөц бий болгосон нь Төсвийн тухай хуулийн “6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”; 16.5.1.төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах”, 16.5.4.төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх”, 16.5.5.батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;,, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нүүрсний үлдэгдлийг дулаан хангагч байгууллагад нийлүүлж дулааны зардлын төлбөр тооцоонд суутган тооцож төсвийн хөрөнгийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.

---

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Булган сумын	Шилэн дансны мэдээллийг бүрэн мэдээлээгүй	1	42,706.5	1	42,706.5			1	42,706.5				
Булган 2-р цэцэрлэг	Дээврийн засварын ажлыг капиталжуулж үндсэн хөрөнгөд бүртгээгүй	1	18,000.0	1	18,000.0			1	18,000.0				
Нийт дүн		2	60,706.5	2	60,706.5			2	60,706.5				

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Булган сумын Булган 2-р цэцэрлэг	Цаашид ашиглагдахгүй хэрэгцээ шаардлагагүй 27.4 тонн нүүрсний үлдэгдлийг дулааны хоорондын төлбөр тооцоонд тооцуулах арга хэмжээ аваагүй.	1	4,296.0					1	4,296.0		
Нийт дүн		1	4,296.0					1	4,296.0		

5. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр		Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан	
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан					Аудит хийгээгүй
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9

1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТК								
5	ТЕЗ								
	Нийт		11			1			